

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag den 7. November.

Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken zendt, bij missive, welke gelezen is, een exemplaar in van het rapport der commissie tot onderzoek der beste rivier-afleidingen.

De heer de Brouckere verlangt dat dit rapport, hetwelk van zoo veel belang is voor de overweging van het budget, zal worden gedrukt ten behoeve der leden, daar een enkel exemplaar niet genoegzaam is om hun de noodige kennis, aangaande dit gewichtig onderwerp, te doen erlangen.

De heer Barthelemy en andere leden ondersteunen dit voorstel en de kamer besluit dien overeenkomstig.

De wet, houdende eene nadere regeling der grensscheiding tusschen de provincien Zuid-Brabant en Namen, wordt aangenomen met eenparige stemmen. (Daar waren tegenwoordig 57 leden).

FRANKFORT, den 6. November.

Uit Konstantinopel wordt den 12. October het volgende gemeld: — «De gezanten der bemiddelende mogendheden, en ook de Oostenrijksche internuncios, hebben, naar men zegt, het tijdstip, toen het bericht van den wapenstilstand tusschen Ibrahim-pacha en de vereenigde eskaders te Konstantinopel aankwam, waargenomen, om de Porte nogmaals tot inschikkelijkheid te vermanen, en haar op de ernstige gevaren opmerkzaam te maken, waaraan zij zich, door de volharding in haar tegenwoordig stelsel, blootstelt. De divan schijnt wel te beseffen, dat het Ottomaansche rijk een hevigen schok te verwachten heeft, en zou misschien gaarne zien, dat de bemiddeling aangenomen, en aan het verlangen der mogendheden voldaan wierd; dan de Grootte Heer is minder buigzaam; hij wil van geen vreemde tusschenkomst hooren spreken, en schijnt meer dan ooit bij zijne staatkunde te willen blijven. Men zegt, dat hij den reis-afstand helast heeft, aan de gevolmachtigden der groote mogendheden te verklaren, dat hij geene andere schikking der Grieksche zaak kent, dan eene volledige onderwerping der rebellen. Ook zegt men, dat er Tartaren naar Ibrahim-pacha afgezonden zijn, ten einde hem het bevel te brengen, om zich door niets in zijne operaties te laten ophouden, en geweld te gebruiken, wanneer men hem daarin niet der daad zou willen verbinderen. Te Konstantinopel is men zeer bekommerd, en ziet met ongerustheid elke tijding uit den Archipel, alsmede van de Russische grenzen te gemoet, ofschoon wel onderdruigen beweren, dat de Russische armee in geen geval voor het aanstaande vroogjaar iets zal ondernemen.

Van den 7. November.

Volgens berichten uit Corfu van den 16. October, zou Ibrahim-pacha zijne troepen te Navarino ontscheept hebben en thans over land zijne operaties voortzetten en alles te vuur en te zwaard verwoesten. — Uit Moldavie vernemen men, dat de Russische consul bezwaren ingebracht heeft tegen de gedwongen levering van allerlei behoeften, welke de Porte heeft uitgeschreven, en welke als strijdig met de traktaten wordt beschouwd.

LONDEN, den 3. November.

In de *New-Times* leest men het volgende:

De Maire van Liverpool, is door de inwoners dier stad, die het burgerrecht hadden, benoemd geworden. Deze verkiezing is hevig bevestigd geworden. Men weet, dat in Engeland de verkiezingen, van welken aard ook, altijd geschieden in het belang van een klein getal families. De afhangelingen dezer families stemmen in den geest van hunne beschermers. Maar er bestaat altijd een zeker aantal kiezers, die zich niet vooraf verbonden hebben. Deze noemen zich onafhankelijke kiezers, hetwelk, in goed Engelsch wil zeggen, kiezers, die hunne stemmen nog niet hebben verkocht. Bij deze laatste verkiezing van den Maire van Liverpool, hebben de onafhankelijke kiezers, goede zaken gemaakt.

De vrienden van den heer Porter, een der kandidaten, hebben de kiezers, die niet tot den heer Porter te stemmen, dronken te maken, en hebben ieder stemgerechtigde 6 schellingen ingeld doen geven.

De vrienden van den heer Robinson, de tegenpartij van den heer Portant, hebben aan ieder stemgerechtigde van hunne partij 10 schellingen gegeven. Maar hierbij bleef het nog niet. De *New-Times* meldt, dat men tot 20 p. st. heeft gegeven, voor elke enkele stem.

Het dagblad voegt er bij, dat de aankomst der beide kandidaten in een kring komende, waar de onafhankelijke kiezers eene vergadering hadden, en een worstelstrijd tusschen de beide partijen is ontstaan, en dat, om aan den twist een einde te maken, werd voorgesteld, om dezen koop onafhankelijke kiezers aan de meestbiedenden te verkopen en tot te wijzen aan diegene der kandidaten, die het meeste geld gaf. Het voorstel werd aangenomen, en de verkoop had plaats. Eene vrouw die waarschijnlijk den uitslag van deze stemverkoop vernomen had, ging naar de plaats waar men de stemmen opnam, en veilde zelf haren naam aan de meestbiedenden; de kandidaten hebben zich denzelfden hevig betwist; eindelijk is de man, of diever, zijne stem aan een der kandidaten voor 20 p. st. toegewezen.

Een ander persoon heeft zich, onder voorwendsel, dat hij een der onafhankelijke kiezers was, ten koste van een der kandidaten, zoodanig bezopen, dat men genoodzaakt was spoedige hulpmiddelen te gebruiken om hem weder in staat te stellen te kunnen stemmen, maar toen hij op de stemplaats kwam, had men het verdriet te ontdekken, dat de gewaande onafhankelijke kiezer volstrekt geen kiezer was.

PARYS, den 5. November.

Wanneer de kamer der afgevaardigden ontbonden wordt, om tot eene nieuwe verkiezing van leden over te gaan, zal ook de censuur der dagbladen vervallen. Men kan het nagaan, dat het vooruitzicht hiervan niet aangenaam kan zijn voor de censoren, daar zij te verwachten hebben, dat zij bij de herstelling van de vrijheid der drukpers, niet weinig zullen geheld worden. En daar velen gelooven, dat de kamer verlang zal ontbonden worden, zoo is reeds het hoofd van het bureau van censuur zeer ongeschikkelijk en beleefd jegens de uitgevers der dagbladen geworden. — Het ministerie is werkzaam om de tegenstanders onder de royalisten aan zich te verbinden, ten einde hunne ondersteuning bij de nieuwe verkiezingen te hebben. Men weet niet of dit gelukken zal. Blijven zij van het ministerie afgescheiden, dan heeft men te voorzien, dat zij zich met de liberalen zullen verstaan, om wederkeerig het over-

wigt te geven, daar waar, bij de verkiezingen, de kans van de eene of andere partij het voordeeligt staat. — Men spreekt van de benoeming van een zeventigtal nieuwe pairs, om den invloed van het ministerie in de eerste kamer te versterken.

— Het dagblad der Jezuiten van Lijon behelst een artikel, hetwelk aan de liberalen is gericht en de vraag behandelt: welke de minst kostbare regeringen zijn? Volgens de opgave aan het slot van dit artikel, betaalt een Amerikaan der Vereenigde-Staten 27 franken, een Engelschman 60 fr., een Nederlander 33 fr., een Franschman 28 fr., een Beierschman 21 fr., een Pruis 16 fr., een Napolitaan 12 fr., een Oostenrijker 11 fr., een Rus 7 fr. Dus zijn de despotieke regeringen, wil het dagblad zeggen, te verkiezen, omdat zij het goedkoopst zijn. Men kan hetzelfde antwoorden, dat dan de staat der wilde volken de allerbeste is, die in het geheel geene belastingen betalen.

Van den 6. November.

— Bij eene koninklijke ordonnantie van gisteren, welke heden is in het licht verschenen, is de kamer der afgevaardigden ontbonden. De arrondissement-kiesvergaderingen zijn tegen den 17. dezer en de departementale tegen den 24. dezer bijeengeroepen. Tot presidenten dier vergaderingen, en dus tot kandidaten van het ministerie, zijn meestal benoemd de leden der ontbonden kamer, die met de ministers hebben gestemd. De sessie der wetgevende kamers voor 1828 zal den 5. Februarij geopend worden. — Bij eene andere koninklijke ordonnantie van gisteren, zijn 76 nieuwe pairs benoemd. Onder dezelve tellt men vijf aartsbisschoppen, alsmede den maarschalk Soult, den eenigsten der maarschalken, die tot dus verre geen pair was. Ten gevolge der ontbinding van de kamer der afgevaardigden is bij eene derde koninklijke ordonnantie de censuur der dagbladen opgeheven.

LUXEMBURG, den 27. October.

Het is thans een jaar geleden, dat binnen de stad Luxemburg, door een Pruisisch luitenant, om bezetachtige redenen, een manslag gepleegd werd tegen een Nederlandsch burger. Zoo veel opzien dit feit gebaard heeft, zoo veel opzien heeft ook de loop der rechtszaak verwekt. Het veroordeelend vonnis van den krijgsraad te Trier is door het Pruisisch gouvernement vernietigd geworden, wegens gebrek aan de vereischte formaliteiten, zonder dat men het nadere daarvan heeft kunnen te weten worden. De beschuldigten zijn in den loop van de maand Julij II. naar Saarlouis overgebracht, waar de zaak dadelijk op nieuw moest onderzocht worden. Drie maanden zijn er reeds verlopen, en nog heeft men van dit nieuw onderzoek niets vernomen. De getuigen zijn niet nader opgeroepen, zoo dat het schijnt alsof men zich aan hunne eerste opgeschrevene verklaring wil houden. Men oordeelt, dat elk gouvernement, hoezeer anders op geheimhouding gesteld, toch van eene zaak, welke zoo veel beweging onder het publiek heeft verwekt, eenig bericht behoort te doen geven, niet zoo zeer om ongeduldige vraakkucht te bevredigen, als wel om aan de gevoelens van rechtvaardigheid, die in het hart van ieder mensch zijn ingeprent, genoeg te geven. Dit zou ook het beste middel zijn, om eindelijk weder eene toenadering tusschen de burgers en de militairen te bewerken, die, bij voortdoring, in alle opzichten, elkan- der vreemd blijven, even alsof zij tot twee vijandelijke natien behoorden.

AMSTERDAM, den 7. November.

De wetenschap- en kunstweekende maatschappij; *Felix Meritis*, vierde gisteren avond haar vijftig jarig bestaan op eene plegtige en gepaste wijze. De heer BAREN KLYN hield bij deze gelegenheid eene gepaste redevoering, waarin hij, op de overtuigendste wijze betoogde, dat gezegde maatschappij zich, gedurende eene halve eeuw, ook in weerwil der hevigste staatsoorkanden en der noodlottigste tegenkantingen van heerschzucht en onderdrukking, als een waar gedenkteken van volksvrijheid en maatschappelijke verlichting heeft gekenmerkt, en dat zij vooral sedert de herstelling onzer nationaliteit, door den gezegden invloed van ons heilbevorderend en beschavingwekkend staatsbestuur, als eene heldere parel aan Nederlands gloriekroon schittert. Gezegde redevoering werd afgewisseld en bestoten door de, voor dien avond bijzonder vervaardigde, *Feestzangen* van den verdienstelijken zededichter W. H. VARNISCK, Bsz., welke zangen in muziek gebragt zijn door den smaakvollen componist J. G. BERTELMAN, wiens talent ons op nieuw bewezen, dat het onzer hoofdstad nog aan geene HOFREDER'S, OCKENHEIM'S en JOQUINUSSEN (*) ontbreekt, en de ontvlaming des echten kunstgevoels aan den Nederlander even min vreemd is als aan den Italiaan, Duitscher, of Gaaner.

De feestviering van dezen avond werd verhoogd door de tegenwoordigheid van den hoogedelen geboren heer staatsraad, gouverneur der provincie Noord-Holland, (als ook van den weledele achtbare heeren burgemeester, wethouders en regters dezer stad,) gelijk mede van eenen breedden kring genoodigden uit kerkelijke, wetenschappelijke, kunstbeoefende en andere nuttige inrigtingen.

— Dewijl de avond van aanstaanden Vrijdag, den 9. dezer, tot eene tweede feestviering van genoemd Jubel, en wel ter gunste van het be- minnelijk geslacht bestemd is, zullen wij nader gelegenheid hebben op de luisterrijke Maatschappij *Felix Meritis* terug te komen.

Van den 8. November.

Z. M. heeft gedurende Hoogstdezelfs verblijf alhier, den Nederdait- schen schouwburg gisteren met zijne tegenwoordigheid vereerd. De be- wijzen van liefde en belangstelling, door de talrijk vergaderde aanschou- wers, daar op nieuw ten toon gespreid, werden door Z. M. op de min- zaamste wijze beantwoord; terwijl Hoogstdezelve de laatste representatie van het zangspel: *het Krijgschot* ten einde toe bijwoonde.

Heden avond wordt Z. M. in den Franschen schouwburg verwacht; en morgen zal de Maatschappij *Felix Meritis* de eer der hooge tegen- woordigheid van den geliefden en geëerbiedigden der Koningen, bij ge- legenheid harer aangekondigde tweede feestviering, genieten.

(*) Drie Nederlandische componisten welke den roem onzer voorvaderlijke mi- zikale grootheid zoodanig ten top voerden, dat de beroemde FORGEL daarvan in zijne: *algemeine geschichte der Musik* zegt: Nederland was in de 16de eeuw de kweekschool der muziek voor geheel Europa, en voorzag alle hoven en voornaamste steden van componisten gelijk Italië zulks, honderd jaren later, gedaan heeft.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 9. November 1747 had er eene oproerige beweging te Amsterdam plaats, over het erfelijk verklaren van het stadhouder-, kapitein- en ad-

